

DEM VI (STADIG) TALER OM

ETNISKE MINORITETER I DANSKE NYHEDSMEDIER
APRIL, 2022

INDHOLD

01. FORORD	4
02. HOVEDKONKLUSIONER	6
03. OM UNDERSØGELSEN	10
Gentagelsen fremmer forståelsen	04
Er der stadig brug for undersøgelser af kildevalg?	05
- Begreber	07
Hvem står bag	07
04. DESIGN OG RESULTATER	08
- Undersøgelsens design	09
De undersøgte medier	10
- Befolkningssammensætningen	11
- Etnicitet bedømt ud fra navn	13
Kildefordeling opgjort på etnicitet	14
Hvornår nævnes etnicitet eksplicit?	16
- Kildernes køn	18

Kildefordeling på tværs af medier	19
- Regionalaviser og det nære stof	20
Nyhedsemner	21
Kildetyper	24
- Kildetyper for minoritetskilder	25
- Kildetyper over tid	26
Kildefunktioner	28
Nyhedsreservater	30
Journalisternes baggrund	36
- Journalisters etnicitet	37
- Journalisternes køn	40
05. 10 ÅRS UDVIKLING	42
10 års udvikling	43
- Nyhedsmedierne som et spejl af magtens	44
- Nyhedsmedier som rum for den offentlige samtale	45
Hvad kan journalistikken gøre?	46
- Redaktionel mangfoldighed	47
06. REFERENCER	48

01. FORORD

Debatten om flygtninge og indvandrere i Danmark har været centralt på såvel den politiske dagsorden som i nyhedsmedier over flere årtier. De konkrete diskussionspunkter, og hvilke uenigheder der debatteres skifter over tid, så det i perioder er forskellige elementer af integrationsdebatten, som særligt trækker overskrifter i nyhederne og giver anledning til intense offentlige debatter. Mens denne rapport skrives, er millioner af flygtninge på vej ud af Ukraine, og der er stort nyhedsfokus på denne situation.

Pludselig er flygtninge- og indvandringsproblematikken aktuell på en ny måde efter en tid, hvor samfundsdebatten og nyhedsdækningen i nogle år har været mere optaget af klimaspørgsmålet og senest corona-pandemien. Nu diskuteres emnet igen i forhold til, hvordan og hvor mange ukrainske flygtninge Danmark kan og skal tage imod, men der findes også kritiske røster mod, hvad der anses som en positiv forskelsbehandling af ukrainske flygtninge sammenlignet med vilkårene for de seneste flygtningegrupper fra Afghanistan og Syrien. Debatten og nyhedsdækningen fortsætter.

Men flygtninge, indvandrere og disse efterkommere er mere end blot et debattemne, det er også borgere, der bor, lever og arbejder i det danske samfund. Hvordan disse borgere inddrages i nyhedsbilledet, og hvor ofte de gives stemme i den offentlige debat er en central problematik med betydning for både minoritetsborgerne selv og for hele samfundet.

Derfor vil vi igen – fem år efter udgivelsen af rapporten *Dem vi taler om*, sætte fokus på, hvorvidt og hvordan danske nyhedsmedier inkluderer disse borgere i ikke blot nyheder om flygtninge og indvandrere men generelt i nyhedsbilledet. Er minoriteter stadig overvejende dem, majoritetsbefolkningen taler om, eller gives minoritetskilder en ligeværdig stemme i den offentlige debat.

Rapporten sætter gennem en kvantitativ analyse fokus på følgende spørgsmål:

- **Hvor meget optræder minoriteter i nyhederne?**
- **I hvilke nyhedsemner finder man minoritetskilder?**
- **I hvilken rolle deltager minoritetskilder i nyhedsbilledet?**

Og som et nyt aspekt ved den nyeste undersøgelse ser vi også på

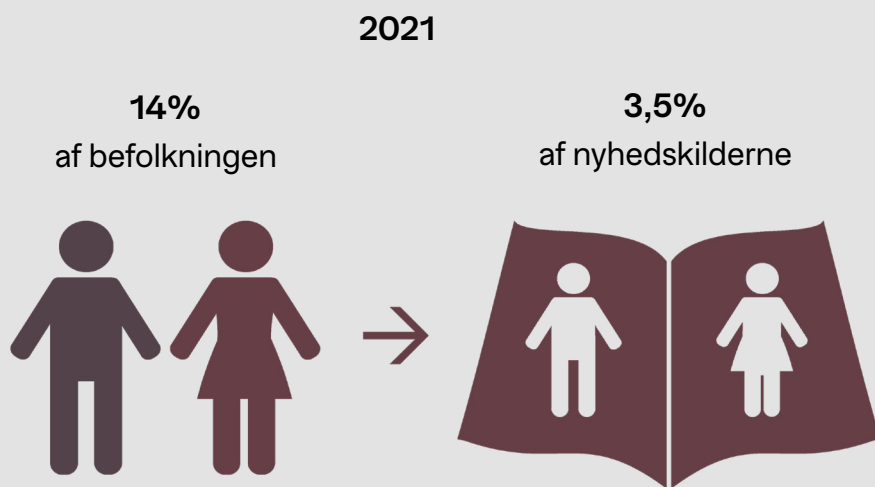
- **Hvor mange nyheder er lavet af journalister med minoritetsbaggrund?**

Endelig vil rapporten afslutningsvis åbne en diskussion om, hvilken rolle nyhedsmedierne har for minoritetskilders repræsentation i nyhedsbilledet.

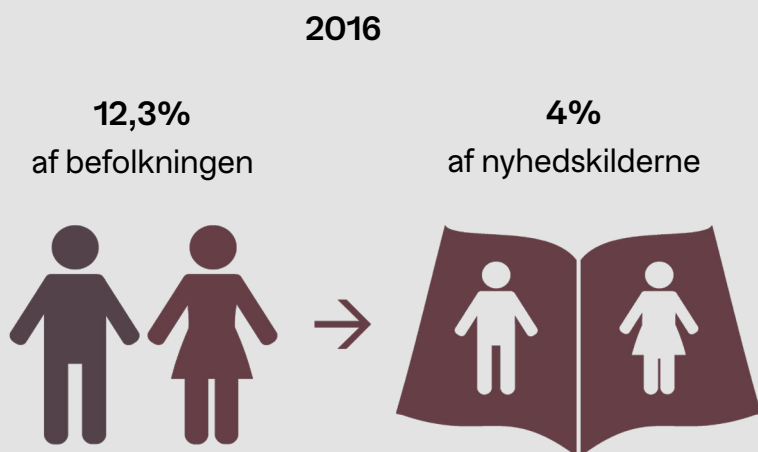
- **Er der aspekter ved enten den journalistiske praksis eller minoriteters placering i samfundet, der kan forklare en skæv repræsentation?**
- **Eller er der omvendt tegn på, at nyhedsmedier i sig selv er med til at marginalisere minoritetsborgere i nyhedsbilledet?**

02.

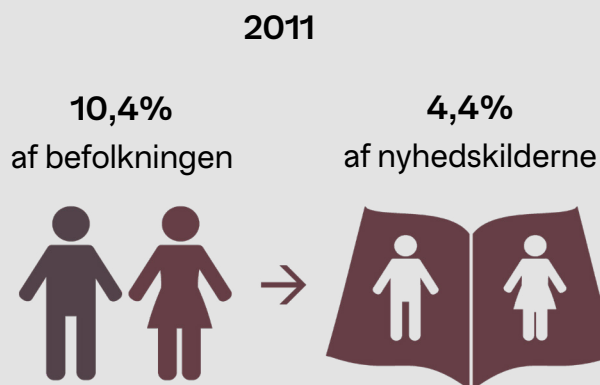
HOVED- KONKLUSIONER

- I 2021 er **14%** af Danmarks befolkning iflg. Danmarks Statistik enten indvandrere eller efterkommere, men udgør kun **3,5%** af nyhedskilderne.

- Dette er en tilbagegang fra den forrige undersøgelse, hvor minoritetsborgere udgjorde **12,3%** af befolkningen men **4%** af nyhedskilderne.

- Vores tal fra tre undersøgelser over **10 år** viser, at gabet mellem den demografiske andel af befolkningen med minoritetsbaggrund og andelen af minoritetskilder i nyhederne bliver større med tiden.

- Statistisk set er minoriteter underrepræsenterede i nyhedsbilledet

I 2021 er **14%** af Danmarks befolkning iflg. Danmarks Statistik enten indvandrere eller efterkommere, men udgør kun **3,5%** af nyhedskilderne.

Det er en tilbagegang fra den forrige undersøgelse, hvor minoritetsborgere udgjorde **12,3%** af befolkningen men **4%** af nyhedskilderne.

- Minoritetskvinder er dobbelt underrepræsenterede

Hvor minoriteter i sig selv er underrepræsenterede i forhold til befolkningsandel, så er kvinder med minoritetsbaggrund dobbelt underrepræsenteret, da der i nyhederne optræder to mænd for hver kvinde. Denne kønsskævhed er gældende for alle kvinder uanset oprindelse.

- Minoritetskilder optræder i nyhedsreservater

Størstedelen af de få ikke-vestlige kilder findes i historier om bestemte emner, her kaldet minoritetskildernes nyhedsreservater. Særligt er udlændinge- og integrationsstof samt kriminalstof emner, hvor ikke-vestlige kilder optræder.

- Udlændingestoffet er både minoritetskilders hjemme- og udebane

Ikke-vestlige kilder udgør næsten **20%** af kilderne i nyhederne om udlændinge og integration, men samtidig er det et meget politiseret emne, der domineres af en overvægt af etnisk danske politikere.

- Nyhedsreservater falder af dagsordenen

Når interessen for indvandrings- og integrationsområdet falmer, forsvinder minoritetskilder fra nyhedsbilledet. Hvor de tidligere undersøgelser ligeledes fandt en overvægt af minoritetskilder i nyhedsreservater omkring bestemte indvandringsrelaterede emner, så får disse emner mindre opmærksom på nyhedsdagsordenen i 2021, hvorved vi finder færre minoritetskilder.

- Minoritetskilder optræder overvejende som erfaringskilder

Minoritetskilder bruges i overvejende grad som erfaringskilder eller cases og ikke som repræsentanter for organisationer, myndigheder eller partier. Ikke én eneste kilde med ikke-vestlig baggrund deltager som ekspert.

- Nyheder er lavet af journalister med majoritetsbaggrund

Under **1%** af de **1244** nyheder i undersøgelsen er lavet af en journalist med minoritetsbaggrund.

I undersøgelsen indgår **1244** nyheder fra **14** udvalgte dage i 2021 med **3045** kilder fra syv aviser og fire tv-nyhedsprogrammer.

03.

**OM
UNDERSØGELSEN**

Gentagelsen fremmer forståelsen

Det er nu tredje gang, at etniske minoriteters deltagelse som kilder i danske nyhedsmedier undersøges.

Første undersøgelse, *Nydanskere i nyhedsbilledet* (2012), undersøgte nyhedernes kildefordeling i 2011. Fem år senere i 2016 blev undersøgelsen gentaget, hvor konklusionerne blev udgivet i rapporten *Dem vi taler om* (2017). Med denne nyeste undersøgelse af nyhedsmediers kildebrug - endnu fem år senere - har vi hermed data for et helt årti.

Der er altså ikke tale om et sammensurium af forskellige undersøgelser med usammenlignelige metoder eller data, men den samme undersøgelseslogik forfulgt gennem tre undersøgelsespunkter over 10 år. Hermed kan vi på et solidt datagrundlag ane konturerne af, om mediernes inddragelse af minoritetskilder udvikler sig over tid, eller om der omvendt kan spores fastlåste positioner i kildebruget.

Formålet med denne tilbagevendende undersøgelse er netop at levere et kvalificeret grundlag for såvel den offentlige debat som nyhedsmediernes egne redaktionelle diskussioner om mangfoldighed og inklusion af etniske minoriteter i nyhedsbilledet.

Undersøgelsen var i udgangspunktet inspireret af den globale undersøgelse af kønsrepræsentation i nyhedsmediernes, *Who Makes The News*, som siden 1995 har målt kønsfordelingen blandt kilder på én udvalgt dag hver femte år. Den undersøgelse har i høj grad sin berettigelse i den globale dimension og i at den er gentaget over et stort tidsspænd, hvor man fx kun har observeret en svag forbedring i andelen af kvindelige kilder over det sidste kvarte århundrede.

Nærværende undersøgelsesdesign er derimod særligt indstillet til at fange karakteristika ved det danske pressesystem og bygger desuden på et langt bredere datagrundlag baseret på 14 dages nyhedsartikler og -udsendelser for hver undersøgelse. Vi har altså nu et velfunderet grundlag for at se på nyhedsmediernes kildebrug i forhold til repræsentation af minoritetskilder.

Er der stadig brug for undersøgelser af kildevalg?

Ja, bestemt!

Over de sidste årtier har debatter og diskussioner om indvandring, integration, etnisk mangfoldighed m.m. været et af de helt centrale samtalepunkter i den offentlige debat, ligesom emnet har haft betydning for skillelinjerne i det politiske landskab og valg. Spørgsmål om etniske minoriteter har kontinuerligt været på både mediernes og den politiske dagsorden.

De to tidligere undersøgelser viste med stor tydelighed, at selvom nyhedsmediernes havde stort fokus på integrationsspørgsmål, så baserede de i overvejende grad nyhederne herom på bidrag fra etniske danske kilder, mens de kun i sjældne tilfælde inddrog stemmer fra personer med indvandrer- eller flygtningebaggrund. Integrationsdebatten har i nyhederne hovedsageligt været karakteriseret ved at tale *om* og ikke *med* etniske minoriteter i Danmark.

Fra første undersøgelse foretaget i 2011 til undersøgelsen i 2016 viste der sig endda at være en nedgang i brugen af etniske minoriteter (her set samlet som alle med ikke-dansk oprindelse) som nyhedskilder – både i absolutte tal og målt i forhold til andelen af indvandrere og efterkommere i Danmark. Denne udvikling fortsætter i undersøgelsen af nyheder i 2021, hvor deltagelsen af minoritetskilder er faldet igen, samtidig med at andelen af minoritetsborgere er vokset.

Gennem årene har indvandrings- og integrationsspørgsmålet også givet anledning til en række andre undersøgelser og forskningsprojekter. I efteråret 2021 udkom Videnscenter for Integration og Mandag Morgen med en undersøgelse af danskernes viden om integration. Her spurgte man borgere om deres forestillinger om indvandrere og efterkommere i Danmark, som derefter blev sammenlignet med de faktiske tal på området. Hovedkonklusionen er, at borgerne i Danmark har et langt mere pessimistisk syn på, hvordan det går med integrationen end, hvad de reelle tal fra fx Danmark Statistik viser. De adspurgte skyder langt over målet i deres forestillinger, om hvor mange indvandrere og efterkommere, der er kriminelle, arbejdsløse, anti-demokratiske m.m. Analysen viser også, at fejlvurderingerne af integrationen kommer både

fra borgere med minoritetsbaggrund og etnisk dansk baggrund (Videnscenter for integration & Mandag Morgen, 2021).

Undersøgelsen kan ikke konkludere, hvorfor billedet er så meget mere pessimistisk på spørgsmålet om integration, men Mandag Morgens chefredaktør Tanja Nyrup Madsen tøver ikke med at skyde en del af skylden på det billede, som nyhedsmedier tegner af integration, indvandrere og efterkommere (Nyrup Madsen, 2021).

En række andre undersøgelser har på lignende vis dokumenteret, hvordan indvandrere og efterkommere har sværere ved at komme til jobsamtale, få mulighed for at leje bolig m.m., hvor det fremmedklingende navn fremstår som den primære årsag til en stor del af afvisningerne i forhold til job og bolig (se fx Dahl og Krog 2018, Dahl 2019).

Hvor vores opfattelser af forskellige grupper i samfundet stammer fra, kan vi ikke udrede i denne rapport, men ovennævnte undersøgelser giver i hvert fald endnu engang anledning til at se nærmere på nyhedsmediernes virke.

"Integrationsdebatten har i nyhederne hovedsageligt været karakteriseret ved at tale om og ikke med etniske minoriteter i Danmark."

Begreber

I denne rapport arbejder vi med følgende begreber for borgere og nyhedskilder:

- **Majoritetsborgere/majoritetskilder** henviser til personer af etnisk dansk oprindelse.
- **Minoritetsborgere/minoritetskilder** henviser til personer af anden etnisk oprindelse.

I undersøgelsen differentierer vi desuden mellem minoritetsborgere af **anden vestlig** oprindelse og **ikke-vestlig** oprindelse.

Hvem står bag

Nærværende rapport er lavet på opdrag af foreningen Ansvarlig Presse med økonomisk støtte fra Aarhus Stiftstidendes Fond og Dansk Journalistforbund. Bag undersøgelsen står lektor Hanne Jørndrup, Center For Nyhedsforskning ved Roskilde Universitet, som også har skrevet rapporten. Cand.comm. Rasmus Burkal har stået for den konkrete dataindsamling og -behandling med støtte fra tre studerende Casper Heise Garvey, Josefine Westergaard Lunau Hansen og Thea Josefine Ditlev. Rasmus Burkal står ligeledes bag bilagsrapporten.

04.

**DESIGN
OG RESULTATER**

Undersøgelsens design

Undersøgelsen bygger, ligesom de to forrige, på nyhedsartikler fra indlandsstoffet i danske aviser og tv-udsendelser fra 14 udvalgte dage. Dagene er udvalgte som såkaldt rullende uger, hvor man starter med mandag i første uge, tirsdag i den følgende uge osv.

Undersøgelserne fra 2011 og 2016 (publiceret i henholdsvis 2012 og 2017) byggede begge på dage fra årets første 14 uger, altså fra primo januar til medio april. Dette princip har vi delvist fravalgt i 2021-undersøgelsen, da de første 14 uger af året var massivt præget af den store corona-nedlukning, hvor kampen mod corona var den dominerende historie på alle nyhedsmediers dagsorden.

Vi har i stedet valgt et todelt sample, hvor vi har kodet nyheder fra syv dage fra årets syv første uger (4. januar - 21. februar) og derefter syv dage fra syv uger i anden halvdel af året (16. august - 25. september). Denne periode er valgt af to årsager. Pandemiens indvirkning på det danske samfund var stærkt formindsket i sensommeren, sammenlignet med første undersøgelsesperiode. Der var meget få smittede, næsten ingen restriktioner, og samfundet var i høj grad tilbage til vanlig gænge fra før pandemien. Samtidig ligger denne periode inden valgkampen til kommunalvalget i november rigtigt blev skudt i gang i. Dermed forventer vi at få et sample, der både indeholder nyheder fra en meget corona-intensiv periode og fra en periode, der så vidt muligt kan siges at ligne en gennemsnitlig nyhedsperiode, der ikke var voldsomt præget af valg, kriser eller andre dominerende historier.

De undersøgte medier

I tråd med de tidligere undersøgelser har vi udvalgt en række af de mest læste nyhedsmedier i print samt to større regionalaviser og fire tv-nyhedsudsendelser:

- Tre morgenaviser (Berlingske, Jyllands-Posten og Politiken)
- To tabloidaviser (B.T. og Ekstra Bladet)
- To regionalaviser (Fyens Stiftstidende og Nordjyske)
- TV-nyhedsudsendelser fra DR og TV2.

Medievalget afviger en anelse fra sidst, bl.a. fordi gratisavisen MetroXpress er gået ind siden sidst. I lighed med de foregående undersøgelser, er der ikke taget artikler fra mediernes netaviser med men kun printudgaverne (se mere om dataudvælgelse i bilagsrapporten).

Vi har kodet alle artikler med byline i indlandsstoffet og i regionalavisernes lokalstof fra lokalsiderne. I tv-nyhederne har vi ligeledes kun kodet alle indlandshistorier. Kultur, sport, udland og lign. er fravalgt ligesom små notitser m.m.

I alt er der kodet 1244 artikler/nyhedsindslag, hvor vi har fundet 3084 kilder. Af disse er 39 kilder kategoriseret som udenlandske kilder (fx udenlandske politikere eller corona-forskere bosat i udlandet, som er citeret i en dansk indlandshistorie). I rapporten arbejdes der kun med de 3045 kilder, som deltager fra en dansk kontekst. Dette er altså en undersøgelse af, hvilke kilder der anvendes i nyhedshistorier om danske forhold.

De **1244** artikler er kodet for nyhedsemne (op til tre), og de **3045** kilder er kodet efter etnicitet, køn, kildefunktion, kildetype m.m. Se mere i bilagsrapporten om kodekategorier og metode.

Befolkningssammensætningen

Inden vi ser nærmere på kildefordelingen i nyhedshistorierne, så rammesættes disse tal af den samfundsmæssige fordeling af borgere i Danmark.

Danmarks Statistik udgiver hvert år rapporten: "Indvandrere i Danmark" om hovedtallene vedrørende indvandrere og efterkommere. Her kan man se, hvordan befolkningens sammensætning så ud pr. 1. januar 2021:

Oprindelse	Antal	Andel
Ikke-vestlige lande	522.640	9%
indvandrere	357.466	
efterkommere	165.174	
Vestlige lande	294.798	5%
indvandrere	260.304	
efterkommere	34.494	
Etnisk dansk	5.022.607	86%
I alt	5.840.045	100%

Table 1: befolkningens fordeling efter oprindelse.

OBS: Danmark Statistik opgiver nogle steder andelen af ikke vestlige til 8,9% + vestlige til 5%, mens de andre steder samlet angiver andelen af alle indvandrere og efterkommere til 14%. Vi har derfor oprundet til 9 %.

Andelen af minoritetsborgere i Danmark er dermed steget fra **12,3%** i 2016 til **14%** i 2021.

Danmarks Statistiks definition af hvem, der kan kategoriseres som indvandrere og efterkommere, er:

Indvandrere er født i udlandet.

Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark.

Efterkommere er født i Danmark.

Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark.

Endvidere anføres om efterkommere: "Når en eller begge forældre, der er født i Danmark, opnår dansk statsborgerskab, vil deres børn ikke blive klassificeret som efterkommere, men som personer med dansk oprindelse. Fastholder danskfødte forældre imidlertid begge et udenlandsk statsborgerskab, vil deres børn blive klassificeret som efterkommere.

Personer med *dansk oprindelse* er personer – uanset fødested – der har mindst én forælder, der både er dansk statsborger og født i Danmark." (Danmarks Statistik 2021, s.11)

Danmarks Statistiks befolkningsopgørelse arbejder som vist med en opdeling af vestlige- og ikke-vestlige indvandrere og efterkommere ud fra definitionen:

Vestlige lande: EU-landene plus Andorra, Island, Liechtenstein, Monaco, Norge, San Marino, Schweiz, Storbritannien, Vatikanstaten, Canada, USA, Australien og New Zealand.

Ikke-vestlige lande: Alle øvrige lande.

I denne undersøgelse har vi forsøgt at forfølge samme definitioner i vort kodearbejde, dog med den store forskel, at vi modsat Danmarks Statistik ikke har personoplysninger at underbygge kategoriseringen på, men primært har bedømt etnisk oprindelse ud fra navn alene.

Dog har vi en mindre indbygget problematik i det, at vi bygger videre på det oprindelige undersøgelsesdesign fra 2011, hvor etnisk oprindelse var ud-specificeret i en række underkategorier, hvoraf en af underkategorierne til ikke-vestlige indvandrere hed "Østeuropa". Men personer med østeuropæisk baggrund kan både komme fra EU-lande som Polen og Ungarn, men også fra Ukraine, Rusland eller Bosnien. I undersøgelsen af nyheder fra 2021 har vi kun fundet fem kilder med østeuropæisk baggrund, som så er talt med som ikke-vestlige, selvom enkelte af dem muligvis kommer fra EU-lande.

Etnicitet bedømt ud fra navn

Som sagt er denne undersøgelse af nyhedskildernes etnicitet udarbejdet ud fra grundantagelsen om, at kildernes navne røber deres oprindelse. Og heri ligger selvfølgelig en række skøn og dermed muligheder for fejlfortolkninger. Danmarks Statistiks skelnen mellem indvandrere eller efterkommere har vi selvsagt ingen mulighed for at forfølge, når det blot er navnet, etniciteten bedømmes ud fra.

Faktisk kan det meget vel være, at vi i samplet er stødt på kilder med fx et østeuropæisk eller tyrkisk navn, der egentlig er 3.generations indvandrere, som derfor hverken bør kategoriseres som indvandrere eller efterkommere, men tælles med som etnisk danske.

Omvendt kan indvandrere eller efterkommere også have skiftet navn til et traditionelt dansk navn, hvorved de heller ikke er talt med i rette kategori i undersøgelsen. Særligt angående kilder med vestlig oprindelse kan de bære navne, der i stor stil er indgået som almindelige danske navne, og derved kan det blive svært at adskille borgere med anden vestlig baggrund fra etnisk danske borgere.

I de tilfælde, hvor vi har fundet mere kendte personer blandt kilderne, har vi søgt deres navne på internettet, hvorefter vi i flere tilfælde har omklassificeret kilder, hvis vi fx har fundet oplysninger om, at en person med et fremmedklingende navn har en dansk mor og derfor skal tælles blandt etnisk danske kilder. Der er desuden udført en kontrolkodning på omkring 10 pct. af avisartiklerne, ligesom vi har drøftet flere tvivlstilfælde, men kan selvfølgelig ikke udelukke, at enkelte kilder er faldet i den forkerte kategori (se mere i bilagsrapporten).

At kode efter navn har været vores eneste mulighed i et sample, hvor mange ukendte borgere optræder som nyhedskilder. Her er det desværre ikke muligt at opsøge konkrete informationer om hver enkelt kilde. Men set i et fremtidigt perspektiv vil den navnebaserede tilgang i stigende grad indeholde fejlmarginer i forhold til, at Danmark med tiden udvikler sig til et land, hvor stadig flere danske borgere bærer et navn med oprindelse fra andre lande, om det så er Ahmed, Aya, Ali eller Anastasia.

Kildefordeling opgjort på etnicitet

Men hvordan ser kildefordelingen så ud helt overordnet i forhold til de to tidligere undersøgelser?

Selvom andelen af borgere med minoritetsbaggrund er steget fra 12,3% til 14% over de sidste fem år, så slår en tilsvarende stigning ikke igennem i nyhedsmediernes kildebrug. Der kan altså ikke spores tegn på, at minoritetskilder er blevet mere synlige i nyhedsbilledet - tværtimod.

Majoritetskilder, forstået som kilder med etnisk dansk oprindelse, er fortsat altdominerende, og den samlede andel af minoritetskilder har de seneste 10 år været betydeligt mindre end den demografiske andel. Faktisk kan vi konstatere, at den samlede andel af minoritetskilder falder for hver undersøgelse, selvom den demografiske andel stiger.

"Vores tal fra tre undersøgelser over 10 år punkterer profetien om, at inklusionen af minoriteter i nyhederne kommer af sig selv. På minoritetsspørgsmålet går udviklingen snarere den forkerte vej."

Det kan være farligt at fokusere på procentsatser ved de meget få ikke-etnisk danske kilder, men hvis man ser på de konkrete tal, så er der også her en nedgang at spore. I 2021-undersøgelsen er der fundet knap 350 kilder mere end i 2016, mens antallet af ikke-vestlige kilder samtidigt er faldet fra 97 til 76. Omvendt er antallet af vestlige kilder steget fra 12 kilder i 2016 til 30 i 2021. Samlet set går andelen af ikke-etnisk danske kilder ned, selvom der er forskydninger i tallene mellem kilder af anden vestlig og ikke-vestlig oprindelse undersøgelserne imellem.

Tabel 2: Nyhedskilder fordelt efter etnisk oprindelse

Oprindelse	2011		2016		2021	
	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal
Etnisk dansk	90,6%	2492	95 %	2557	94,9%	2891
Vestlig	1,3%	35	0,4%	12	1%	30
Ikke-vestlig	3,1%	85	3,6%	97	2,5%	76
Ved ikke	5,0%	138	0,7%	20	1,6 %	48 (1)
Kilder i alt	100%	2750	100 %	2686	100%(2)	3045

(1) af de 48 kilder, hvor vi ikke har kunne angive etnisk oprindelse er 44 anonyme kilder.

(2) tallene er meget små, hvad angår kilder med vestlige eller ikke-vestlig baggrund, og der skal derfor ikke meget til at rykke ved procentsatserne. Derfor skal decimalerne i procentsatserne anvendes med visse forbehold.

Langt størstedelen af kilderne er *direkte* citeret, mens blot 48 kilder er *indirekte* citeret. De indirekte citater er i overvejende grad fra de magtfulde kildetyper 'regering', 'politikere' og 'embedsfolk' og oftest parafraseringer over udtalelser (evt. fra tidligere citater). Af disse er 47 etnisk danske, mens en enkelt er kodet som "ved ikke".

Hvornår nævnes etnicitet eksplicit?

Et andet parameter for, hvordan forskellige kilder indgår i nyhedsbilledet, er ved at se på, hvor ofte journalisterne eksplicit har anført kilders etnicitet.

I undersøgelsen fra 2012 blev over halvdelen – 55% – af ikke-vestlige kilders etnicitet angivet, mens tallet i den opfølgende undersøgelse i 2016 var knap 30 %. Her fem år senere er andelen 35%.

Tabel 3:
Eksplicit etnicitet på kilder

Etnicitet	Etnicitet er nævnt		Etnicitet nævnes ikke		Kilder i alt
	Antal	Andel	Antal	Andel	
Etnisk dansk	1	0,0%	2889	100,0%	2890
Anden vestlig	4	13,3%	26	86,7%	30
Ikke-vestlig	27	35,0%	50	64,9%	77
Ved ikke		0,0%	48	100,0%	48
Alle kilder	32	1,0%	3013	99,0%	3045

Tabel 4:
Eksplicit etnicitet over tid

År	Alle kilder		Ikke vestlige kilder	
	Etnicitet er nævnt	Etnicitet nævnes ikke	Etnicitet er nævnt	Etnicitet nævnes ikke
2011	3%	97%	55%	45%
2016	2%	98%	30%	70%
2021	1%	99%	35%	65%

Hvor det kun er ved én eneste etnisk dansk kilde (ud af 2891), at journalisten har anført kildens etniske oprindelse, så sker det for fire vestlige og 27 ikke-vestlige kilder.

Det er svært alene på baggrund af tallene at konkludere noget om, hvorfor etnicitet angives så ofte ved ikke-vestlige kilder.

Man kunne fx tolke, at journalisterne giver disse ekstraoplysninger om kildens ophav ud fra en forventning om, at deres læsere har behov for at få identificeret en kilde med udenlandsk navn i forhold til en konkret oprindelse. Hvis det er denne bevæggrund, der er på spil, kan det tyde på, at personer med fx arabiske navne ikke kan optræde i nyhedsbilledet uden først at blive forklaret og kategoriseret. Den eksplicitte angivelse af etnicitet kan altså signalere, at disse kilder ikke indgår i en ligeværdig position i nyhedsbilledet.

Omvendt kan den eksplicitte etnicitetsangivelse også have meget konkrete anledninger, hvilket vi finder eksempler på i materialet. I historier om flygtninge fra fx Syrien og Afghanistan kan det være særdeles relevant for historien at anføre disse kilders syriske eller afghanske oprindelse. Fx bragte B.T. 16. august 2021 en historie om, hvordan det radikale folketingsmedlem Samira Nawa, i forbindelse med Talibans magtovertagelse, frygtede for sin familie i Kabul. Selvom artiklen eksplicit fremhæver, at hun er født i Danmark, så er hendes afghanske baggrund og familierelationer i Afghanistan hele anledningen til historien (B.T. 16/8 2021). Ligeledes finder vi en håndfuld historier om konkrete flygtningesager, hvor personernes ansøgninger om enten asyl, ophold eller familiesammenføring er blev afvist. I disse sager er oplysninger om kildernes etniske baggrund en nødvendig del af historien.

Vi har også undersøgt om kildernes **religiøse tilhørsforhold** nævnes, og det sker meget få gange, men alligevel langt hyppigere ved ikke-vestlige kilder end ved etnisk danske kilder.

- Syv af de 2891 etniske danske kilder er angivet som kristne (0,2%)

- Fire ud af 76 ikke-vestlige kilder er angivet som muslimer (5,2%)

Kildernes køn

Som en del af undersøgelsen har vi også kodet efter kildernes køn ud fra kategorierne kvinde, mand og 'ved ikke/andet' og resultatet ligger i tråd med andre undersøgelser af kønsfordelingen i nyhederne, hvor der findes to mænd for hver kvinde. Der er mindre udsving mellem de forskellige etnicitetsgrupper, men ingen signifikante forskelle. Kvinder, uanset oprindelse, er altså mindre synlige i nyhedsbilledet end mænd.

Tallene flugter med konklusionen i den seneste danske udgave af den globale undersøgelse *Who Makes The News*, hvor kvinderne udgjorde 35% af nyhedssubjekterne – her forstået som både kilder og personer, der omtales i nyhederne (Jørndrup, 2021).

Table 5: Kildernes køn
fordelt på etnicitet

Etnicitet	Kvinde		Mand		Ved ikke		Kilder i alt
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	
Dansk	999	34,6%	1889	65,4%	2	0,1%	2891
Anden vestlig	9	30,0%	21	70,0%		0,0%	30
Ikke-vestlig	30	39,0%	47	61,0%		0,0%	76
Ved ikke	14	29,2%	20	41,7%	14	29,2%	48
Alle kilder	1052	34,5%	1977	64,9%	16	0,5%	3045

Kildefordeling på tværs af medier

Zoomer vi ind og ser på kildefordelingen blandt de undersøgte medier, ser billedet således ud:

Tablet 6: Kildernes etnicitet fordelt på medier

Medie	Etnisk dansk		Anden vestlig		Ikke-vestlig		Ved ikke		Kilder i alt
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	
Morgenavis	805	96,2%	10	1,2%	18	2,2%	4	0,5%	837
Berlingske	245	95,7%	3	1,2%	6	2,3%	2	0,8%	256
Jyllands-Posten	271	98,9%	1	0,4%	1	0,4%	1	0,4%	274
Politiken	289	94,1%	6	2,0%	11	3,6%	1	0,3%	307
Tabloidavis	300	86,0%	3	0,9%	17	4,9%	29	8,3%	349
B.T.	145	89,0%	2	1,2%	8	4,9%	8	4,9%	163
Ekstra Bladet	155	83,3%	1	0,5%	9	4,8%	21	11,3%	186
Regionalavis	1011	96,8%	6	0,6%	14	1,4%	12	1,1%	1043
Fyens Stiftstidende	610	95,8%	5	0,8%	14	2,2%	8	1,3%	637
Nordjyske	401	98,9%	1	0,2%	0	0,0%	4	1,0%	406
TV	775	95,0%	11	1,3%	27	3,3%	3	0,4%	816
DR1	425	95,9%	5	1,1%	12	2,7%	1	0,2%	443
TV 2	350	93,8%	6	1,6%	15	4,0%	2	0,5%	373
Alle medier	2891	94,9%	30	1,0%	76	2,5%	48	1,6%	3045

Overordnet set er billedet ret ens på tværs af medierne med en kraftig overvægt af etnisk danske kilder i samtlige medier. Nordjyske og Jyllands-Posten

træder frem som aviserne med den allerstørste andel af etnisk danske kilder og med henholdsvis ingen og én kilde af ikke-vestlig oprindelse i det samlede 14 dages sample.

Omvendt stikker tabloidaviserne ud ved at have både den laveste andel etnisk danske kilder og den højeste andel af ikke-vestlige kilder blandt medierne. Den lavere andel af etnisk danske kilder skyldes dog i udbredt grad, at aviserne har en ret stor andel af anonyme kilder, som det ikke har været muligt at angive oprindelse for.

Undersøgelsen fra 2016 havde et markant udslag for TV2, der samlet set havde 12 % kilder med ikke-vestlig oprindelse. Da vi gravede ned i disse historier, kunne vi konstatere, at denne høje andel i høj grad skyldtes en række historier, TV2 selv havde sat på dagsorden, som rettede et kritisk blik på bl.a. kvindesyn i moskeer, æresdrab i muslimske familier m.m. I materialet fra 2021 har vi derimod ikke kunnet lokalisere særlige redaktionelle satsninger i forhold til integrations- og indvandringsspørgsmålet, som på lignende måde har påvirket det samlede billede.

Regionalaviser og det nære stof

Undersøgelsen indeholder to regionalaviser, hvor vi både har kodet hovedsektionens indlands- og regionalsider samt lokalstoffet på dets forskellige lokalsider. På lokalsiderne finder man netop ofte mange borgernære historier. Men uanset om nyhederne foregår på nationalt, regionalt eller lokalt niveau, finder meget få minoritetskilder vej til nyhederne. Hvor vi hos Nordjyske slet ingen ikke-vestlige kilder har fundet og kun én enkelt vestlig kilde, så har Fyens Stiftstidende henholdsvis 14 ikke-vestlige og fem vestlige kilder. For begge er det dog under gennemsnittet af de samlede mediers fordeling af minoritetskilder.

Nyhedsemner

I undersøgelsen koder vi samtlige artikler for de overordnede emner. Dette kan give os indblik i, om der er særlige emner, der giver journalisterne anledning til at opsøge minoritetskilder eller modsat, om der er emner, der udelukkende fortælles gennem majoritetskilder. Da nyheder ofte kan berøre flere emner, har koderne haft mulighed for at kode for op til tre emner pr. nyhedsartikel/-indslag. I gennemsnit er der ca. 1,5 emne pr. nyhed.

Som et nyt tiltag ved denne undersøgelse er 'Corona' tilføjet som emneord og nedenstående tabel viser, hvor stor en del af nyhederne, der handlede om Corona i henholdsvis første og andenundersøgelsesuge.

Tabel 7: Fordelingen af nyheder, hvor emnet er 'corona' eller 'ikke corona' i hhv. første og anden periode af 2021.

Emne	Første periode, 49 dage (4. jan – 21. feb.)		Anden periode, 49 dage (16. aug. – 3. okt.)		Begge perioder	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Corona	236	35,9%	51	8,7%	287	23,1%
Ikke corona	421	64,1%	536	91,3%	957	76,9%
Artikler i alt	657		587		1244	

I første periode er det mere end hver tredje artikel, der (bl.a.) handler om corona, mens det er mindre end hver tiende i anden periode. Samlet er det ca. hver fjerde artikel, der handler om corona.

Ser vi på den samlede kodning for emner, så topper Corona klart, som det emne, der har været mest på dagsordenen. Nr. 2 på emnelisten; *Sundhed og sygehus* handler også i høj grad om håndteringen af corona i sundhedsvæsenet.

En væsentlig ændring er sket i forhold til emnet *Udlændige, indvandring og integration*. I 2016 behandlede hele **13,5%** af artiklerne dette emne og var dermed det fjerdehyppigste emne på nyhedsdagsordenen. Men i 2021 er dette faldet noget længere ned på mediernes dagsorden og er kun emne for **3,7%** af artiklerne, hvorved det er faldet til en 10. plads på nyhedsdagsordenen.

Dette vil vi senere se i sig selv har en indflydelse på andelen af minoritetskilder med ikke-vestlig baggrund, da de i de tidligere undersøgelser i høj grad har været at finde i netop nyheder om integration. Det samme gælder for emnet **terror**, som i 2016 var emnet for 5,2 % af artiklerne, men nu næsten er røget helt af dagsordenen i 2021, hvor kun 0,5% af nyhederne handler om terror.

"Nyhedsmedierne har gennem årene stort set kun kunne få øje på ikke-vestlige kilder, hvis det var i historier om integration, religion eller kriminalitet. Derved bliver minoritetskilderne konsekvent beskrevet i en marginaliseret position og i opposition til det danske samfund."

Tabel 8: Emner fordelt på artikler

Emne	Antal	Andel i forhold til antal artikler (N=1244)
Corona	287	23,1%
Sundhed og sygehuse	190	15,3%
Erhverv, handel og eksport	178	14,3%
Kriminalitet og retssager	145	11,7%
Politik og regering	141	11,3%
Kultur, underholdning og sport	134	10,8%
Kommunal- og regionalpolitik	130	10,5%
Andet	123	9,9%
Folkeskole, ungdomsuddannelser og erhvervsuddannelser	55	4,4%
Udlændinge, indvandring og integration	46	3,7%
Arbejdsmarked	42	3,4%
Bolig	41	3,3%
Forbrugsstof og privatøkonomi	40	3,2%
Forskning og viden	35	2,8%
Lovgivning	32	2,6%
Militær og forsvar	30	2,4%
Ældre	30	2,4%
Landbrug	24	1,9%
Foreningsliv, frivilligt arbejde og sociale bevægelser	23	1,8%
Sociale forhold	21	1,7%
Daginstitutioner og børnepasning	18	1,4%
Miljø og klima	17	1,4%
Religion, værdier og trossamfund	12	1,0%
Videregående uddannelser	7	0,6%
Terror	6	0,5%
Danmarks økonomi, skat og betalingsbalance	4	0,3%
OBS: der kan kodes for flere emner, hvorfor totalen er 145,6%		145,6%

Kildetyper

Der er stor forskel på, hvilke dele af samfundet, nyhedskilderne kommer fra. En meget stor del af nyhedernes kilder er kendetegnet ved at være elitekilder fra samfundets top, der udtaler sig i deres professionelle egenskab som repræsentant for fx et parti, en myndighed, virksomhed eller organisation, mens en langt mindre del af kilderne er almindelige borgere, der udtaler sig på egne vegne. Den fordeling ses konkret i undersøgelsen, hvor disse elitekilder udgør ca. 2/3 af de samlede kilder og fordeler sig på kildetyperne regering, politikere, embedsfolk, erhvervs personer og organisationsfolk. I modsætning hertil er knap 18 % borgere uden portefølje altså kilder, der udtaler sig på egne vegne.

Table 9: Fordeling af kildernes etnicitet på kildetyper

Kilde-type	Etnisk dansk		Anden vestlig		Ikke-vestlig		Ved ikke		Alle kilder	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Regering	169	5,8%		0,0%		0,0%		0,0%	169	5,5%
Politiker	647	22,4%	3	10,0%	8	10,5%	1	2,1%	659	21,6%
Embedsmand	485	16,8%	3	10,0%	4	5,3%	7	14,6%	499	16,4%
Erhvervs-person	484	16,7%	3	10,0%	19	25,0%		0,0%	506	16,6%
Organisationsperson	228	7,9%	5	16,7%	4	5,3%		0,0%	237	7,8%
Forsker	250	8,6%	6	20,0%		0,0%	4	8,3%	260	8,5%
Anden ekspert	35	1,2%	1	3,3%		0,0%		0,0%	36	1,2%
Kulturperson	45	1,6%	1	3,3%	1	1,3%		0,0%	47	1,5%
Medie-repræsentant	49	1,7%	1	3,3%		0,0%		0,0%	50	1,6%
Borger uden portefølje	467	16,2%	5	16,7%	40	52,6%	34	70,8%	546	17,9%
Frivillig	25	0,9%		0,0%		0,0%		0,0%	25	0,8%
Andet	7	0,2%	2	6,7%		0,0%	2	4,2%	11	0,4%
Kilder i alt	2891		30		76		48		3045	

Kildetyper for minoritetskilder

Zoomer vi i denne oversigt ind på fordelingen af minoritetskilder, så er der en række forskelle at iagttage. For både vestlige og ikke-vestlige kilder kan ses, at de meget sjældent optræder som officielle kilder, der taler ud fra en given stilling i politiske organer, myndigheder eller andre organisationer. Sammenlagt er fx kun 11 (heraf 3 vestlige og 8 ikke-vestlige) ud af 659 politikere minoritetskilder, hvilket er under 2%, og for regeringskilderne gælder, at alle 100% er majoritetskilder.

Ser vi alene på de ikke-vestlige kilder, så optræder over halvdelen af disse 40 ud af 76 (51,9%) som *borgere uden portefølje*, men de udgør samlet set kun ca. 7% af alle 546 borgere/erfaringskilder i nyhederne.

Den markante forskel i kildetyper kan genfindes over alle tre undersøgelser siden 2011.

"Ikke-vestlige kilder medvirker i knap 60% af tilfældene i den reaktive rolle som case, mens de i mindre omfang medvirker som parter i en nyhedshistorie. Ikke en eneste af de 76 ikke-vestlige kilder optræder som ekspert."

Kildetyper over tid

Nedenstående oversigt viser, hvor store del af kilderne inden for hhv. alle kilder og ikke-vestlige kilder, der optræder i de forskellige kildetyper i de tre undersøgelser.

Bemærk, at procentandelene i nedenstående tabel 10 henfører til de 76 ikke-vestlige kilder.

Tabel 10: Kildetypers fordeling over tid

Kildetype	Alle kilder			Ikke-vestlige kilder		
	2011	2016	2021	2011	2016	2021
Regering	12%	8%	6%	1%	0%	0%
Politiker	12%	22%	22%	9%	3%	10%
Embedsmand	16%	11%	16%	1%	5%	5%
Erhvervsperson	9%	10%	17%	1%	0%	25%
Organisationsperson	11%	11%	8%	8%	16%	5%
Forsker	6%	7%	9%	1%	2%	1%
Anden ekspert	4%	4%	1%	0%	6%	0%
Kulturperson	4%	6%	2%	7%	7%	1%
Medierepræsentant	2%	2%	2%	0%	1%	0%
Borger uden portefølje	18%	19%	18%	59%	55%	52%
Frivillig	3%	1%	1%	8%	2%	0%
Andet	2%	1%	0%	4%	2%	0%
Kilder i alt	2750	2686	3045	85	97	77

Bemærk: De 10% *Politiker* med ikke-vestlig baggrund fra 2021 henfører altså ikke til, at 10% af de politiske kilder er ikke-vestlige, men at 10% af de **76 ikke-vestlige kilder** optræder som politikere og så fremdeles.

Ikke alene er ikke-vestlige kilder mindre tilstede i nyhedsbilledet. De udtaler sig også fra en mindre privilegeret position. Kildetypen *Borger uden portefølje* dækker for en stor del over personer, der medvirker i historien for at vise konsekvenserne af enten politiske beslutninger eller fx coronapandemien – ofte kaldet erfaringskilder. Andre gange finder vi borgere i nyhedsbilledet, når de adspurgt af journalister giver udtryk for deres holdning til et givent emne. Det er sjældent fra brugen af erfaringskilder, at nye emner sættes på dagsordenen.

Derimod har elitekilder fra politiske organer eller organisationer langt større mulighed for at præge mediernes dagsorden. Fx er en stor del af nyhedsdagsordenen direkte forbundet til den politiske dagsorden og reflekterer de diskussioner og lovforslag, der kommer herfra.

"Følgende emner markerer sig ved at være fortalt med 100% etnisk danske kilder: Bolig, Daginstitutioner og børnepasning, Landbrug, Videregående uddannelse samt Danmarks økonomi, skat og betalingsevne. Mon ikke det skulle være muligt at finde relevante minoritetskilder inden for disse emner også?"

Kildefunktioner

Endelig har vi også i undersøgelsen kodet alle kilderne for hvilken funktion, de optræder i. Her opererer vi overordnet med tre kildefunktioner.

Partskilder er kilder, der har noget på spil eller tager aktiv del i nyheden på forskellig vis. Her finder vi langt størstedelen af de politiske kilder, hvor de er parter i en politiske diskussion om et givet emne. Nyhedernes oftest brugte kildetyper er netop partskilder.

Cases er kilder, der bruges i nyhederne for at kunne sætte et menneskeligt ansigt på en sag. Det kan være en corona-patient, der fortæller om, hvor hårdt sygdomsforløbet har været, eller en restaurantejer, der giver indblik i, hvor meget omsætningen er gået ned under nedlukningen.

Ekspertkilder anvendes i nyhedsartikler til at give fakta og baggrund i en sag eller nogle gange til at fælde dom over partskilders modstridende synspunkter. Størstedelen af eksperterne kommer traditionelt fra videns- og forskningsinstitutioner, men journalister kan også vælge at fremhæve ekspertise ved andre erhvervsgrupper baseret på fx erfaring.

Tabel 11: Kildefunktion fordelt på etnicitet.

Etnicitet	Case		Ekspert		Part		Uklart		Kilder i alt
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	
Etnisk dansk	597	20,7%	377	13,0%	1914	66,3%	3	0,1%	2891
Anden vestlig	7	23,3%	6	20,0%	17	56,7%		0,0%	30
Ikke-vestlig	46	60,5%		0,0%	30	39,5%		0,0%	76
Ved ikke	21	43,8%	5	10,4%	22	45,8%		0,0%	48
Alle kilder	671	22,0%	388	12,7%	1983	65,1%	3	0,1%	3045

Også set ud fra denne prisme afviger ikke-vestlige kilder markant fra måden majoritetskilder anvendes i nyhedsbilledet. Ikke-vestlige kilder medvirker i knap 60% af tilfældene i den reaktive rolle som case, mens de i mindre omfang medvirker som parter i en nyhedshistorie. Ikke en eneste af de 76 ikke-vestlige kilder optræder som ekspert.

I den forrige undersøgelse "Dem vi taler om" (2017) fandt vi en langt større del af de ikke-vestlige kilder anvendt som eksperter – nemlig i alt 13 kilder. Da vi så nærmere på de sammenhænge, hvori de optrådte som eksperter, så var de næsten alle eksperter på indvandrings- og integrationsspørgsmål. Hele spørgsmålet om integration var langt mere markant til stede på dagsordenen, og særligt fandt vi, at TV2 havde sat en række egenproducerede historier om problematiske forhold i indvandrer miljøer på dagsordenen. I disse historier, og i opfølgende historier i andre medier, optrådte integrationskonsulenter, sociologer m.m. med ikke-vestlig baggrund som ekspertkilder på området.

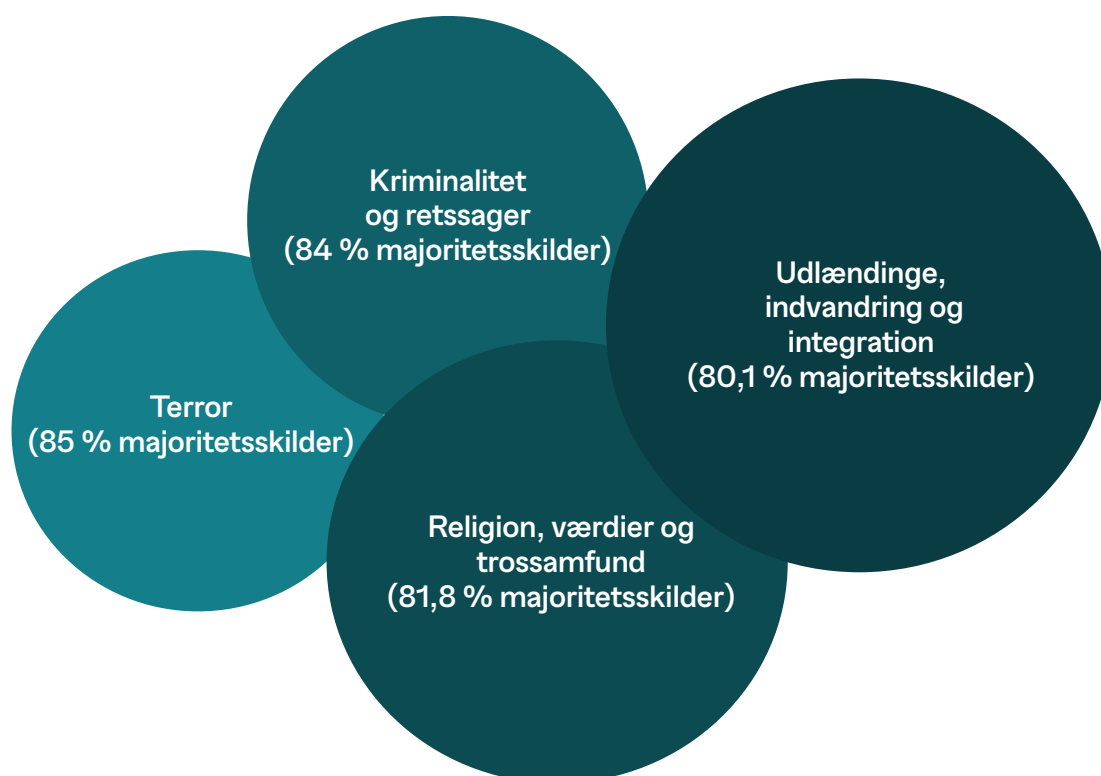
I denne undersøgelse er integration som nævnt meget mindre på dagsordenen, og det store træk af eksperter har i højere grad været sundhedsfaglige eksperter i forbindelse med corona-relaterede historier. Akademikerbladet har de seneste to år optalt og dokumenteret, hvem mediernes yndlingsexperter er, og listen har for både 2020 og 2021 været domineret af mandlige, etnisk danske eksperter hovedsageligt med sundhedsfaglig baggrund. Der optrådte ikke én eneste ekspert med ikke-vestlig baggrund på top-50-listen over nyhedsmediernes mest benyttede ekspertkilder (Siegumfeldt, 2022).

Nyhedsreservater

De to tidligere undersøgelser viste, at når vi fandt ikke-vestlige kilder i nyhedsbilledet, så var det i udbredt grad indenfor bestemte emner, der alle på den ene eller anden måde omhandlede eller problematiserede indvandrere i Danmark. De deltog altså primært i historier, der tog udgangspunkt i forskellene mellem ikke-vestlige borgere og majoritetsdanskerne. Det kunne både være i historier om integration, men også i forhold til kriminalitet, religion (læs: Islam) og terror. Altså historier, hvor der sættes kritisk lys på minoritetsdanskere og deres liv i Danmark. Dette fænomen har vi kaldt *nyhedsreservater*.

Tendensen fra de tidligere undersøgelser falder langt hen ad vejen helt i tråd med denne opdaterede undersøgelse, hvad angår spørgsmålet om, hvilke emner minoritetskilder optræder i.

De eneste emner, hvor majoritetskilder optræder i mindre grad end den demografiske andel på 86 % er i følgende emner (Se bilag 1: *Kilderne opdelt på indlandsnyhedernes emner*):

Det var nøjagtigt de samme emner, som blev udpeget som minoritetskildernes nyhedsreservater i sidste undersøgelse, men noget er alligevel ændret.

Religion og **terror** var ved sidste undersøgelse emner, hvori over en tredjedel af de ikke-vestlige kilder optrådte, men i nærværende undersøgelse er emnerne næsten røget helt af dagsordenen. Der optræder kun én enkelt ikke-vestlig kilde under religion og det samme under emnet terror. En anden årsag til den lavere andel af etnisk danske kilder er den store andel af kilder med ukendt oprindelse ('ved ikke'). Hvor historier om islam og islamisk inspireret terror var til debat i 2016, så er det gledet helt i baggrunden i nyhedsprioriteringerne i 2021 (Se bilag 1: *Kilderne opdelt på indlandsnyhedernes emner*).

Ligeledes for emnet **Udlændinge, indvandring og integration** er der sket markante forskydninger, selvom det stadig er det emne, hvor allerflest ikke-vestlige kilder optræder. Det kan man bl.a. få syn for ved at se på de konkrete tal for minoritetskilder

Herunder ses tallene for, hvilke emner hvor der konkret i antal er flest minoritetskilder at finde i. Størstedelen af de 76 ikke-vestlige kilder er at finde indenfor nyheder om få emner.

Tablet 12: Top-5 over emner med flest ikke-vestlige kilder målt på antal.

Emne	Antal ikke vestlige kilder	Andel af kilder for emnet
Udlændinge, indvandring og integration	27	18,5%
Corona	24	2,6%
Kriminalitet og retssager	17	5,5%
Erhverv, handel og eksport	12	3,7%
Arbejdsmarked	11	11 %

Bemærk kilderne kan også her tælles med flere gange under forskellige emner.

Også denne gang er det i udlændingestoffet, at vi finder flest ikke-vestlige kilder, og de udgør næsten hver 5. kilde i disse nyheder. Men da vi tidligere kunne konstatere, at hele emnet får langt mindre opmærksomhed på nyhedsdagsordenen end tidligere, så er den store andel af ikke-vestlige kilder altså samtidig udtryk for en mindre brug af ikke-vestlige kilder set i forhold til den samlede nyhedsdagsorden.

Ser vi på de tilsvarende tal for 2016, så var der **58** ikke-vestlige kilder at finde i historier om dette emne mod **27** i 2021. Det er endda, selvom vi i undersøgelsens anden periode finder en hel del historier knyttet til den aktuelle situation i Afghanistan og evakueringen af afghanere til Danmark. Så på trods af en højaktuel begivenhed om flygtninge til Danmark, så er emnet langt mindre prioriteret end tidligere.

Samtidigt er hele udlændige og integrationsområdet, som i de tidligere undersøgelser, et meget politiseret emne, forstået på den måde, at en stor del af kilderne, der optræder i disse historier, er politikere fra enten regering eller opposition. Og denne andel af politiske kilder er større end gennemsnittet for alle nyhedsemner. Hele 16,4 % af kilderne er fra regering og 26% fra andre politikere, mens borgere udgør 21,9% af kilderne i historierne.

Table 13: Kildetyper i emnet udlændinge, indvandring og integration

Kildetype	Udlændinge, indvandring og integration		Øvrige emner
	Antal	Andel	
Regering	24	16,4%	5,5%
Politiker	38	26,0%	22,3%
Embedsmand	15	10,3%	15,8%
Erhvervsperson	10	6,8%	16,0%
Organisationsperson	12	8,2%	8,1%
Forsker	12	8,2%	9,8%
Anden ekspert	1	0,7%	1,2%
Kulturperson	0	0,0%	1,3%
Medierepræsentant	1	0,7%	1,6%
Borger uden portefølje	32	21,9%	17,3%
Frivillig	1	0,7%	0,7%
Andet	0	0,0%	0,4%
N	146		4571

Bemærk, at andelene adskiller sig lidt fra tabellen med kildetyper tidligere, da andelene her er udregnet ift. emner (N=4573), hvor der typisk er 1,5 emne pr. kilde).

Af de 24 regeringskilder og 38 andre politiske kilder, der optræder i historier inden for emnet, så har vi kun fundet to folketingspolitikere med ikke-vestlig baggrund. Sikander Siddique fra De Frie Grønne udtaler sig vedrørende en rapport om, hvorvidt politiet arbejder ud fra raceprofilering (Politiken 3/10 2021), mens Samira Nawa fra de radikale er kilde i den førnævnte historie om hendes families skæbne i Afghanistan (B.T. 16/8 2021).

Så selvom næsten hver 5. kilde i emnet er af ikke-vestlig oprindelse, så sker den politiske diskussion herom næsten udelukkende mellem etnisk danske politikere.

Kriminalitet og retssager er et andet emne, hvor vi gennem alle tre undersøgelser har fundet en stor del af de ikke-vestlige kilder. Men samlet set udgør ikke-vestlige kilder kun 5,5% af alle kilder i kriminalitetshistorierne i 2021. Og ser vi nærmere på, hvad historierne handler om, så er der både sager om vold, mord og økonomiske kriminalitet, ligesom ikke-vestlige kilder både kan findes som sigtede/gerningsmænd og ofre/pårørende i sagerne. Bemærkelsesværdigt for kriminalitets- og retssagshistorier er den store andel af ikke identificerbare kilder, som oftest skyldes navneforbud eller lign. I 2016 er det knap 10% af kilderne inden for emnet.

"Også denne gang er det i udlændingestoffet, at vi finder flest ikke-vestlige kilder, og de udgør næsten hver 5. kilde i disse nyheder."

Tabel 14: Fordelingen af kildetyper, der optræder i kriminalitet og retssager.

Kildetype	Kriminalitet og retssager		Øvrige emner
	Antal	Andel	
Regering	13	4,2%	5,9%
Politiker	35	11,4%	23,2%
Embedsmand	75	24,4%	15,0%
Erhvervsperson	40	13,0%	15,9%
Organisationsperson	11	3,6%	8,5%
Forsker	21	6,8%	10,0%
Anden ekspert	8	2,6%	1,1%
Kulturperson	1	0,3%	1,3%
Medie-repræsentant	8	2,6%	1,5%
Borger uden portefølje	92	30,0%	16,5%
Frivillig	0	0,0%	0,7%
Andet	3	1,0%	0,3%
N	307	100%	

Her er der både mange borgere, der optræder som enten sigtede, tiltalte, ofre eller vidner i kriminalsager, ligesom hver fjerde kilde er *embedsmand*, som her oftest er politi og anklagere m.v. De 5,5 % ikke-vestlige kilder i kriminalitetsstoffet kan hverken siges at være meget eller lidt givet kildetyperne i historierne. Modsat en stor del af det øvrige nyhedsstof kræver det hverken uddannelse eller position at blive kilde i kriminalstoffet, men snarere at man på den ene eller anden måde har berøring med kriminalitet i samfundet.

Corona er det nye store emne på top-5-listen, hvor vi finder det største antal af ikke-vestlige kilder (Se bilag 1: *Kilderne opdelt på indlandsnyhedernes emner*).

Corona er det emne, hvor der målt på antal er næstflest ikke-vestlige kilder at finde, men set i forhold til det samlede antal kilder i corona-historier, så udgør de kun en forsvindende lille andel (2,6%).

Endelig viser top-5 listen, at ikke-vestlige kilder begynder at optræde i en ny kontekst nemlig forbundet til **arbejds-** og **erhvervsliv**. 12 kilder optræder i erhvervsstoffet og 11 i arbejdsmarkedsstoffet, hvilket stemmer godt overens med de 19 tilfælde, hvor ikke-vestlige kilder er anført som *erhvervspersoner*. I undersøgelsen fra 2016 var der kun to ikke-vestlige kilder i historier om erhverv og tre i arbejdsmarkedsstoffet.

Måske kan dette være et tegn på, at ikke-vestlige kilder også kan anses som nyhedsværdige uden for de traditionelle nyhedsreservaters fokus på kildernes minoritetsposition.

Journalisternes baggrund

Når spørgsmålet om manglende diversitet i nyhedsbilledet bringes på banen, så følger spørgsmålet om mangfoldighed og diversitet i nyhedsredaktionen ofte lige efter. Kan nyhedsudvælgelsen og fravalg af minoritetskilder evt. hænge sammen med, at redaktionerne hovedsageligt er domineret af journalister med majoritetsbaggrund, som ikke har blik for alle de historier og stemmer, der ekskluderes fra nyhedsbilledet?

Spørgsmålet stilles i mange sammenhænge også i forhold til, om det ulige forhold mellem mandlige og kvindelige kilder i nyhederne, kunne afspejle en mandsdomineret redaktion med faste forestillinger om, at rigtige nyhedskilder er mænd.

For at kunne tilnærme os spørgsmålet har vi i denne omgang valgt også at kode for journalisterne etnicitet og køn. Da det er første gang, at vi undersøger dette aspekt, kan vi selvklart ikke sammenligne tallene med tidligere. Derimod har vi spejlet tallene op mod den oversigt over beskæftigelsen i mediebranchen, som Slots- og Kulturstyrelsen udgav på baggrund af tal fra 2019 (Slots- og Kulturstyrelsen, 2020).

Journalisters etnicitet

Slots- og Kulturstyrelsens rapport over mediebranchens beskæftigelse ser på andelen af medarbejdere med det, de lidt upræcist kalder, 'udenlandsk baggrund' (vi vælger i denne sammenhæng at læse det, som medarbejdere med minoritetsbaggrund) og finder her 6,5 % i kategorien *skrevne nyheds- og aktualitetsmedier* og 3,9% i *tv og streamingmedier*.

I vores undersøgelse kan vi på tværs af alle medietyper finde otte nyhedsartikler eller -indslag af en ikke-vestlig journalist, én artikel af en journalist med vestlig baggrund og to artikler skrevet i kombination af etniske danske og ikke-etnisk danske journalister. Altså står journalister med minoritetsbaggrund bag i alt 11 ud af 1244 nyheder. Det er ikke engang 1% af nyhederne.

Tabel 15: Journalistens oprindelse fordelt på medietype og medietitel.

Medie	Etnisk dansk	Anden vestlig	Ikke-vestlig	Kombination	Ved ikke	Nyheder i alt
Morgenavis	257		1		1	259
Berlingske	83					83
Jyllands-Posten	72				1	73
Politiken	102		1			103
Tabloidavis	180	1		2	4	187
B.T.	80					80
Ekstra Bladet	100	1		2	4	107
Regionalavis	593		2		1	596
Fyens Stiftstidende	386		2			388
Nordjyske	207				1	208
TV	197		5			202
DR1	109		5			114
TV 2	88					82
Alle medier	1227	1	8	2	6	1244

Bemærk: Kodningen er foretaget på artikelniveau og tager ikke hensyn til antallet af journalister, der er på byline. I tilfælde, hvor der er flere journalister, der står som forfattere, registreres etnicitet ud fra alle journalisterne og placeres derfor i 'kombination af flere', hvis de ikke kan placeres entydigt under 'etnisk dansk', 'anden vestlig' eller 'ikke vestlig'. 'Ved ikke' hænger typisk sammen med en artikel, der er skrevet med initial som byline.

Det meget lave antal journalister med anden baggrund end etnisk dansk, gør det svært at trække meningsfulde konklusioner. En konkret gennemgang af journalisternes brug af kilder (i de 11 tilfælde) viser således, at alle de ikke vestlige kilder, som vi har fundet, optræder i artikler og indslag lavet af journalister med etnisk dansk baggrund. Der er kun ét enkelt tilfælde, hvor en journalist med ikke-vestlig baggrund laver en nyhed, hvor der medvirker en kilde af anden vestlig oprindelse.

De resterende artikler/indslag, hvor journalister med ikke-vestlig baggrund står bag, omhandler vidt forskellige emner, så det er ikke muligt at konkludere noget som helst om, hvorvidt journalister med ikke-vestlig baggrund vil medvirke til en anden eller mere inkluderende kildebrug.

Derimod kan vi notere os, at på tværs af medier på 14 udvalgte dage i 2021 er der meget langt mellem journalister med minoritetsbaggrund, der producerer nyhedsstoffet. Vi kan ikke udelukke, at vi kunne have fundet flere journalister med minoritetsbaggrund, hvis vi havde søgt uden for den klassiske nyhedsjournalistik og taget andre stofområder med i undersøgelsen. Vi har netop kun kodet førstesektionerne, hvor de mest nyhedsaktuelle historier findes, men har ikke set på kultur, debat, sports- eller livsstilsstoffet. Det er også muligt, at de 6,5 % ansatte med minoritetsbaggrund, som Slots- og Kulturstyrelsens rapport har fundet, ikke arbejder i de redaktionelle dele af medierne, og vi derfor ikke finder dem i nyhederne.

Det er tydeligt, at vi ikke får svaret på spørgsmål om sammenhæng mellem journalisters etnicitet og deres kildebrug i denne undersøgelse, men vil vende tilbage til problematikken i den afsluttende diskussion.

Journalisternes køn

Tabel 16: Journalisternes køn fordelt på medietype og medietitel.

Medie	Kvinde(r)	Mand/mænd	Både kvinde og mand	Ved ikke	Artikler i alt
Morgenavis	20,5%	67,6%	11,6%	0,4%	259
Berlingske	25,3%	57,8%	16,9%	0,0%	83
Jyllands-Posten	19,2%	61,6%	17,8%	1,4%	73
Politiken	17,5%	79,6%	2,9%	0,0%	103
Tabloidavis	39,0%	48,1%	10,7%	2,1%	187
B.T.	36,3%	58,8%	5,0%	0,0%	80
Ekstra Bladet	41,1%	40,2%	15,0%	3,7%	107
Regionalavis	35,6%	61,1%	3,2%	0,2%	596
Fyens Stiftstidende	38,4%	60,3%	1,3%	0,0%	388
Nordjyske	30,3%	62,5%	6,7%	0,5%	208
TV	38,1%	60,9%	1,0%	0,0%	202
DR1	36,0%	64,0%	0,0%	0,0%	114
TV 2	40,9%	56,8%	2,3%	0,0%	88
Alle medier	33,4%	60,5%	5,7%	0,5%	1244

Selvom denne oversigt ikke kan sige noget om præcist, hvor mange kvinder og mænd, der står bag nyhederne, da vi ikke tæller konkrete journalister, men derimod artikler med enten kvindelig, mandlig eller kombineret byline, så giver det dog en indikation af, at nyhedsredaktionerne på indlandsafdelingerne i overvejende grad er bemandet af mænd. Der synes at være markant færrest nyheder med kvindelig byline i morgenaviserne.

Ser man på den overordnede kønsfordeling i mediebranchen, så fremhæver Slots- og Kulturstyrelsens rapport om medievirksomheders beskæftigelse, at der i 2019 var 41% kvinder ansat indenfor både underkategorierne *skrevne nyheds- og aktualitetsmedier* og *TV og streaming*. Når andelen i denne undersøgelse ser noget mindre ud for morgenaviserne, er det ikke umiddelbart et udtryk for, at der er få kvinder ansat på morgenaviserne. Også her kan en forklaring være, at kvinderne muligvis i større grad skriver for avisernes andre sektioner eller ikke er redaktionelt ansat.

"Alle de nyheder, der handler om, hvordan vi skal indrette den hverdag, vi lever i, kan lige så vel kalde på stemmer fra minoritetskilder som majoritetskilder Men det sker overraskende sjældent."

05.

10 ÅRS UDVIKLING

10 års udvikling

Denne tredje undersøgelse af minoriteter i nyhederne præsenterer os for en udvikling, der i sig selv præsenterer et paradoks. I takt med at der kommer flere indvandrere og efterkommere til Danmark, udgør disse en faldende andel af nyhedskilderne. Gabet mellem den demografiske andel af befolkningen med minoritetsbaggrund og andelen af minoritetskilder i nyhederne bliver altså større med tiden.

Det går imod de common sense opfattelser, der ofte huserer omkring ligestillings- og mangfoldighedsspørgsmålet, hvor der gerne udstedes profetier om, at forskellene vil udligne sig selv med tiden i takt med, at kvinder/minoriteter m.fl. opnår højere uddannelse og deraf mere betydningsfulde positioner i samfundet.

At forskelle ikke udignes af sig selv med tiden, er undersøgelser af kønsfordeling et ganske tydeligt eksempel på. I *Who Makes The News'* globale rapport om kønsfordelingen i nyhedsmedier fra 2021 er det udregnet, at hvis ligestilling blot skal udvikle sig af sig selv i sit nuværende tempo, vil der først være lige fordeling af kvinder og mænd i nyhedsbilledet om 67 år (Jørndrup 2021), hvilket ikke på nogen måde afspejler kvinders uddannelsesniveau, beskæftigelsesgrad eller andre målbare parametre.

Det samme ser ud til at være tilfældet, når det handler om repræsentationen af etniske minoriteter i medierne. Vores tal fra tre undersøgelser over 10 år punkterer profetien om, at inklusionen af minoriteter i nyhederne kommer af sig selv.

På minoritetsspørgsmålet går udviklingen snarere den forkerte vej. Men hvad kan så forklare den skæve fordeling og den nedadgående tendens? Svarene er ikke enkle, men vi kan se på nogle forskellige parametre.

Nyhedsmedierne som et spejl af magtens strukturer

Argumentet om at forskellene vil udligne sig over tid bunder grundlæggende i en forestilling om, at nyhedernes kildefordeling først og fremmest afspejler magtstrukturer i samfundet. Og det argument kan bestemt godt være sandt – i hvert fald en del af vejen.

Som vi så i opgørelserne af kildetyperne, så er de mest anvendte kilder i nyhedsjournalistikken medievannte elitekilder, der enten er politikere, embedsmænd eller repræsentanter for organisationer og erhvervsliv. At der er en overvægt af etniske danskere i disse samfundsgrupper, kan vores undersøgelse også bekræfte. Ligeledes er det tidligere dokumenteret, at etniske minoriteter er markant underrepræsenterede i offentlige stillinger, og jo højere placeret i hierarkiet, jo færre finder man (Kamil, 2010).

Når vi ser så mange elitekilder, hænger det sammen med, at en central del af den journalistiske praksis er orienteret mod magten og beslutningstagere. Dels er mange af elitekilderne i kraft af deres position kilder til oplysninger om, hvad der sker i forskellige fora, og dels er det netop magthaverne, som journalistikken ser det som sin opgave at gå kritisk til.

Anskues journalistikkens opgave alene som værende magtkritisk overfor beslutningstagere og andre i magtfulde positioner, så vil man kunne forsvare argumentet om, at medierne blot spejler samfundets eksisterende magtforhold. Mangler der personer med minoritetsbaggrund i samfundets øverste lag, så vil de heller ikke være at finde i nyhederne herom.

Hvordan der så skal komme flere minoritetsdanskere på disse poster, er et helt andet spørgsmål. Institut for Menneskerettigheder undersøgte i 2021 etniske minoriteters lave deltagelse i politik. Her peger forklaringerne i flere retninger. For det første er der en lavere stemmedeltagelse blandt borgere med minoritetsbaggrund, men undersøgelsen viste også, at der for politikere med minoritetsbaggrund er en række interne og eksterne barrierer, der gør det ekstra svært at trænge igennem som politiker. Pressens blik og forventning til politikere med minoritetsbaggrund har været en af disse barrierer. Fx har de fleste politikere med minoritetsbaggrund, der medvirkede i undersøgelsen oplevet, at journalister pr. automatik antog, at de var i politik for at føre integrationspolitik (Institut for Menneskerettigheder 2021).

Nyhedsmedier som rum for den offentlige samtale

Men at være demokratiets vagthund over de magtfulde og indflydelsesrige er kun ét af journalistikkens samfundsoopdrag. At facilitere den demokratiske samtale og debat mellem alle samfundets borgere er en anden, mindst lige så vigtig opgave. Set ud fra denne optik er det ikke nok blot at lade de magtfulde stemmer komme til orde, her skal nyhedsmediernes søge at få flere synspunkter, livsverdener og grupperinger med i den offentlige samtale.

Og det er særligt ud fra dette princip, at nyhedsmediernes kildebrug falder skævt ud. De nyhedsreservater, vi gennem årene har lokaliseret som de (stort set eneste) emner, hvor minoritetskilder kunne blive hørt, afgrænser minoritetsborgerne til kun at være relevante stemmer i forhold til meget få problematikker. Nyhedsmediernes har gennem årene stort set kun kunne få øje på ikke-vestlige kilder, hvis det var i historier om integration, religion eller kriminalitet. Derved bliver minoritetskilderne konsekvent beskrevet i en marginaliseret position og i opposition til det danske samfund.

Når vi så, som i seneste undersøgelse, har set at integrationsområdet får mindre opmærksom og i en vis grad falder af nyhedsdagsordenen, så forsvinder minoritetsborgerne ligeledes fra dagsordenen og nyhedsbilledet.

"Selvom andelen af borgere med ikke etnisk dansk oprindelse er steget fra 12,3% til 14% over de sidste 5 år, så slår en tilsvarende stigning ikke igennem i nyhedsmediernes kildebrug. Der kan altså ikke spores tegn på, at minoritetskilder er blevet mere synlige i nyhedsbilledet - tværtimod."

Groft sagt findes der to scenarier. Enten kan minoritetskilder optræde i historier, hvor de på den ene eller anden måde tildeles en rolle som 'den anden' overfor majoritetsdanskeren, eller også forsvinder de næsten helt ud af nyhedsbilledet. Ingen af de to scenarier inkluderer minoritetsborgerne som ligeværdige borgere i samfundet.

Som et spinkelt tegn på, at noget måske er ved at ændre sig, så er ikke-vestlige kilder i kraft af deres position på arbejdsmarkedet og som erhvervsdrivende også begyndt at dukke op i nyhedsbilledet.

Hvad kan journalistikken gøre?

Når nu toppen af politik, administration og erhvervsliv er domineret af majoritetsdanskere, hvad kan journalistikken så ændre.

En helt overordnet diskussion kan for det første være, om fokus på elitekilder og magthavere nødvendigvis skal være så dominerende eller om man i højere grad kunne anskue samfundsproblematikker fra borgernes synspunkt – og i den forbindelse arbejde for at få en mangfoldighed af perspektiver og stemmer inkluderet.

Men selv ud fra den eksisterende praksis med et dominerende fokus på elitekilder er der også indlysende steder, hvor man kan sætte ind. Hvis man fra redaktionelt hold ønsker at inkludere flere kilder af anden etnisk oprindelse i nyhederne, så kan man jo starte med at inkludere minoritetskilder i nyheder om alle de andre emner, hvor der meget sjældent bruges minoritetskilder.

De godt 800.000 indvandrere og efterkommere med både vestlig og ikke-vestlig baggrund, der bor i Danmark, deltager i de samme hverdagsaktiviteter som majoritetsdanskerne. Man går på arbejde, i daginstitution, i skole, til idræt, til lægen, bliver indlagt på hospitaler, går i butikker, i biografen, rejser på ferie osv. Alle de nyheder, der handler om, hvordan vi skal indrette den hverdag, vi lever i, kan lige så vel kalde på stemmer fra minoritetskilder som majoritetskilder. Men det sker overraskende sjældent.

Følgende emner markerer sig ved at være fortalt med 100% etnisk danske kilder: *Bolig, Daginstitutioner og børnepasning, Landbrug, Videregående uddannelse samt Danmarks økonomi, skat og betalingsevne* (Se bilag 1: *Kilderne opdelt på indlandsnyhedernes emner*). Mon ikke det skulle være muligt at finde relevante minoritetskilder inden for disse emner også?

Redaktionel mangfoldighed

Endelig udestår spørgsmålet om, hvorvidt etnisk mangfoldighed i nyhedsredaktionen kan være vejen til mangfoldighed i nyhederne. Emnet har været meget lidt undersøgt på danske forhold, og de internationale undersøgelser, der findes, er dels svært sammenlignelige med danske forhold, dels giver de ikke et entydigt svar på, om flere minoritetsjournalister giver mere mangfoldig journalistik.

"Hvis man fra redaktionelt hold ønsker at inkludere flere kilder af anden etnisk oprindelse i nyhederne, så kan man starte med at inkludere minoritetskilder i nyheder om alle de andre emner, hvor der meget sjældent bruges minoritetskilder."

Igen kan en sammenligning med kønsforskningen være illustrativ. Martine Bentsen viste i sin ph.d. fra 2019, at mange af de indgroede forestillinger om, hvad en rigtig journalist er, i sig selv er meget kønnede og bunder i traditionelt maskuline værdier. Så upåagtet at kvinder i stor stil er rykket ind på nyhedsredaktionerne, indpodes også de af maskuline forestillinger om, hvad der kendetegner en rigtig journalist (Bentsen, 2019).

I forlængelse heraf er det ikke sikkert, at den journalistiske kultur eller nyhedsblik vil ændre sig synderligt, blot fordi der kommer flere journalister med minoritetsbaggrund, hvis disse fortsat oplæres efter de herskende normer for, hvad der er nyhedsværdigt og hvem, der er de rigtige kilder.

En dugfrisk undersøgelse blandt ansatte i danske medier (Danske Medier og DMJX 2022) viser dog, at den langt overvejende del af de ansatte finder, at deres arbejdsplads halter bagud på spørgsmålet om mangfoldighed. Så der burde være grobund for nytænkning af, hvordan minoriteter i højere grad kan indgå i nyheder – både som nyhedskilder og journalister.

06.

REFERENCER

Referencer

- Bentsen, Martine (2019): *En rigtig journalist - Hvad køn betyder for journalistikken og for det at være journalist i Danmark: En montage og et litterært autoetnografisk mulighedsmanifest for evnen til at forestille sig noget andet*. Ph.d.-afhandling, Roskilde Universitet
- B.T.: 16/8 2021 "Samira Nawa har familie i Kabul"
- Dahl, Malte & Niels Krog: "Experimental Evidence of Discrimination in the Labour Market: Intersections between Ethnicity, Gender, and Socio-Economic Status": In *European Sociological Review*, Volume 34, Issue 4, August 2018, Pages 402–417, <https://doi.org/10.1093/esr/jcy020>
- Dahl, Malte: *Detecting Discrimination: How Group-Based Biases Shape economic and Political Interactions: Five Empirical Contributions*. Ph.d.-afhandling Københavns Universitet (ISBN: 978-87-7209-322-2)
- Danmarks Statistik 2021: *Indvandrere i Danmark 2021*. ISBN-pdf: 978-87-501-2390-3
- Danmarks Videnscenter for integration og Mandag Morgen i samarbejde med Jørgen Goul Andersen og Karen Nielsen Breidahl 2021: *Danskerne tror, integrationen går meget værre end i virkeligheden*. (<https://videnscenterforintegration.dk/index.php/2021/10/28/danskernetror-integrationen-gar-vaerre-end-i-virkeligheden/>)
- Danske Medier og DMJX (2022): *Kønsbalance og mangfoldighed i mediebranchen 2021*. https://danskemedier.dk/wp-content/uploads/2022/03/Koensbalance-og-mangfoldighed-imediebranchen-2021_8.-marts.pdf
- Institut for menneskerettigheder (2021): *Etniske minoriteter i politik – barrierer for politisk deltagelse*. ISBN: 987-87-7570-038-7

- Jørndrup, Hanne (2017): *Dem vi taler om. Etniske minoriteter i nyhedsbilledet*. Center for Nyhedsforskning Roskilde Universitet.
- Jørndrup, Hanne (2021): *Ligestilling i medierne: Den danske del af undersøgelsen Who Makes The News?* Center for Nyhedsforskning, Roskilde Universitet
- Kamil, Carolina (2010) "Den ensfarvede statsmagt" i *Mandag Morgen*. 21.november 2010
- Nyrup, Madsen, Tanja (2021): "Ingen medier kan undsige sig ansvaret for at give et retvisende billede af virkeligheden". I *Mandag Morgen*, 29.november 2021:
- Politiken 3/10 2021: "S afviser konklusion i undersøgelse om etnisk slagside – ministeren skal i samråd"
- Siegumfeldt, Pernille (2022): "Se listen: Her er Danmarks 50 mest citerede eksperter" *Akademikerbladet* 28.januar 2022
- Slots- og Kulturstyrelsen (2020): *Medievirksomheders beskæftigelse*. ISSN 2445-852X

Rapporten er udarbejdet med støtte fra:

Aarhus
Stiftidendes Fond

Udgivere:

Hanne Jørndrup / Center for nyhedsforskning, RUC

RUC

**ANSVARLIG
PRESSE**

Skrifttype:

Reply af Approximate Type

Opsætning & grafik:

Eva Kragh Petersen

Bilag 1: Kilderne opdelt på indlandsnyhedernes emner

Nedenstående tabel viser fordelingen af kilder indenfor hvert emne. Bemærk de enkelte kilder kan være talt med flere gange, hvis en artikel/indslag er kodet for flere emner. Tabellen er rangeret efter hvilke emner, der havde flest kilder.

Emne	Etnisk dansk		Anden vestlig		Ikke-vestlig		Ved ikke		Alle kilder	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Corona	874	96,1%	5	0,6%	23	2,5%	7	0,8%	909	100%
Sundhed og sygehuse	480	96,6%	4	0,8%	9	1,8%	4	0,8%	497	100%
Politik og regering	453	97,4%	3	0,6%	8	1,7%	1	0,2%	465	100%
Kommunal- og regionalpolitik	334	96,5%	1	0,3%	8	2,3%	3	0,9%	346	100%
Erhverv, handel og eksport	312	95,4%	3	0,9%	12	3,7%	0	0,0%	327	100%
Kriminalitet og retssager	258	84,0%	3	1,0%	17	5,5%	29	9,4%	307	100%
Kultur, underholdning og sport	290	98,6%	3	1,0%	1	0,3%	0	0,0%	294	100%
Andet	224	94,1%	6	2,5%	3	1,3%	5	2,1%	238	100%
Folkeskole, ungdomsuddannelse og erhvervsudd.	174	95,6%	2	1,1%	2	1,1%	4	2,2%	182	100%
Udlændinge, indvandring og integration	117	80,1%	1	0,7%	27	18,5%	1	0,7%	146	100%
Lovgivning	99	96,1%	1	1,0%	3	2,9%	0	0,0%	103	100%
Bolig	85	100%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	85	100%
Sociale forhold	78	92,9%	0	0,0%	4	4,8%	2	2,4%	84	100%
Ældre	79	100%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	79	100%
Militær og forsvar	65	92,9%	2	2,9%	3	4,3%	0	0,0%	70	100%

Miljø og klima	61	96,8%	1	1,6%	0	0,0%	1	1,6%	63	100%
Daginstitutioner og børnepasning	56	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	56	100%
Landbrug	51	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	51	100%
Foreningsliv, frivilligt arbejde og socialebevæg.	46	95,8%	0	0,0%	2	4,2%	0	0,0%	48	100%
Videregående uddannelser	23	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	23	100%
Religion, værdier og trossamfund	18	81,8%	0	0,0%	1	4,5%	3	13,6%	22	100%
Terror	17	85,0%	2	10,0%	1	5,0%	0	0,0%	20	100%
Danmarks økonomi, skat og betalingsbalance	16	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	16	100%
Emner i alt	4474		42		137		64		4717	